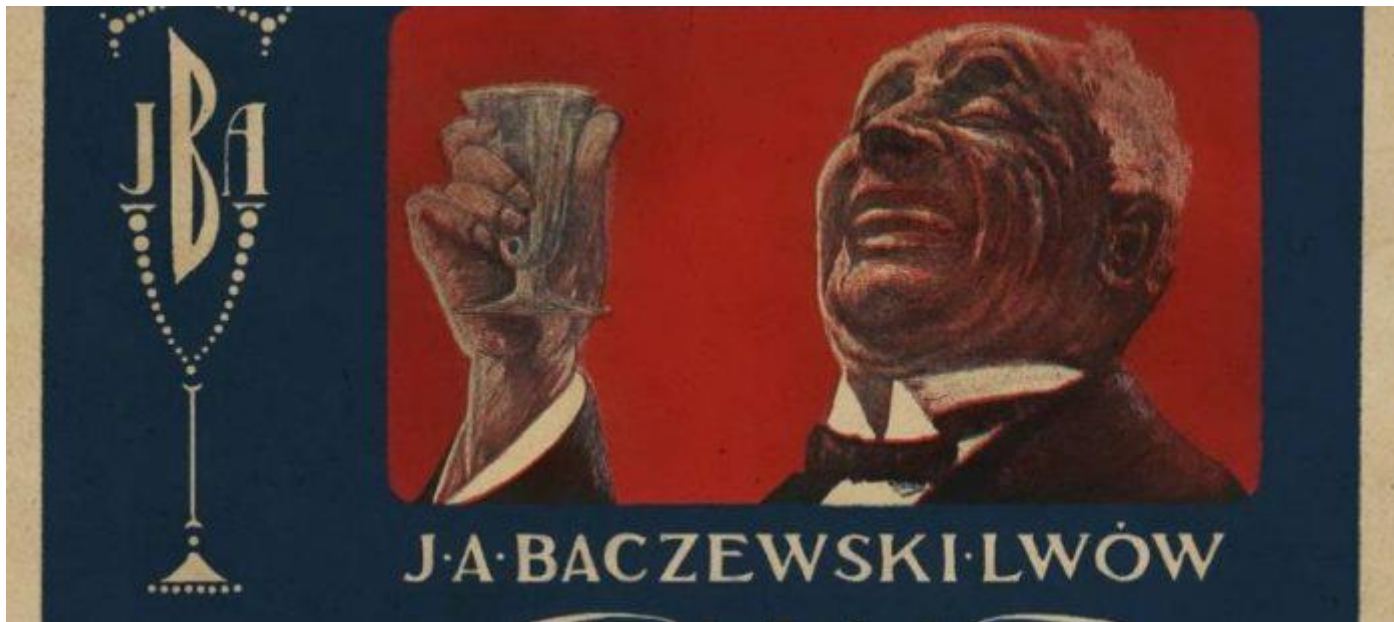

«J.A. Baczewski» – світовий бренд родом зі Львова

2. 10. 2017

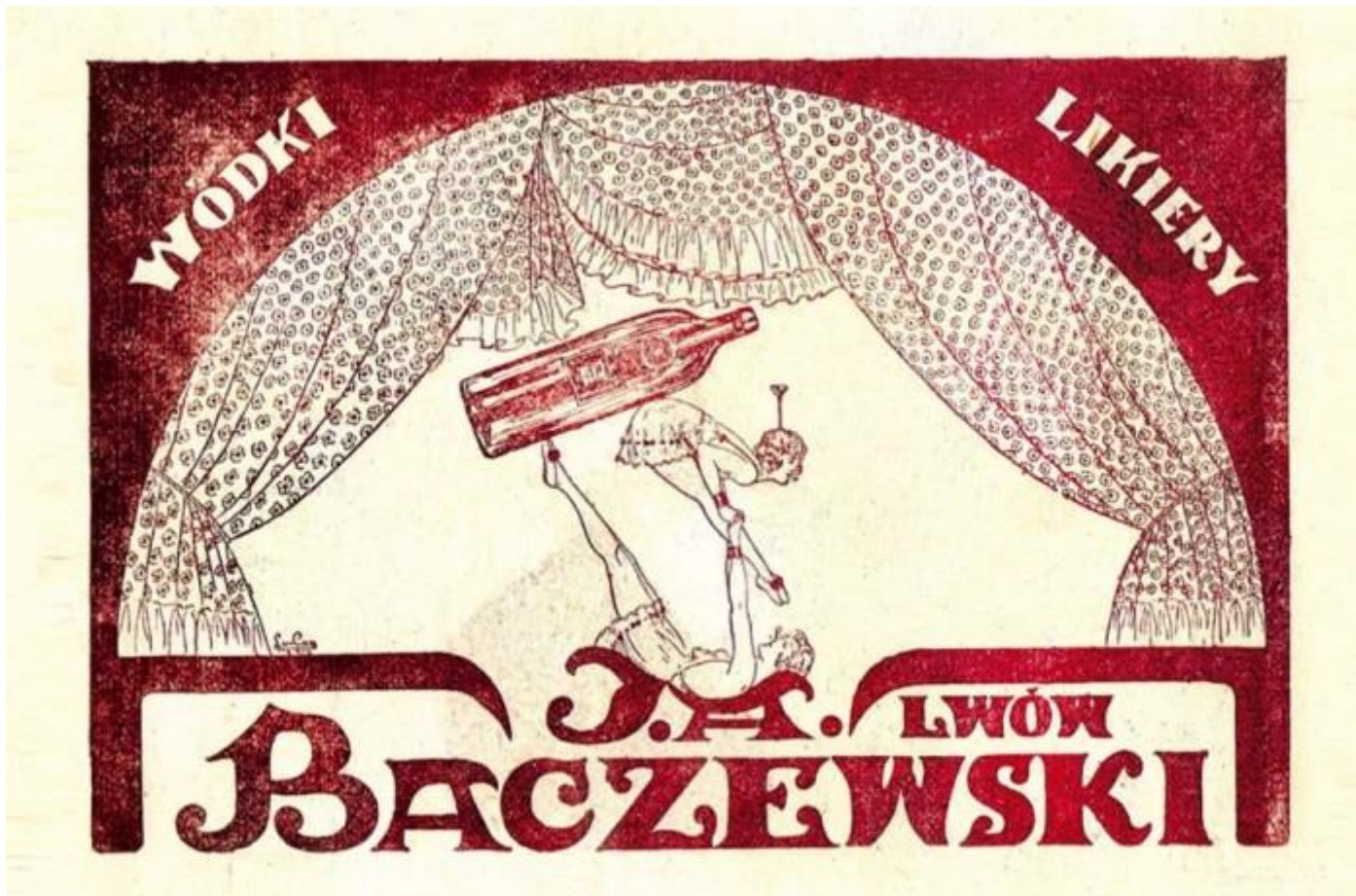
0

3764

Понад 200 років тому поблизу Львова галицький єврей Лейба Бачелес відкрив невелику ґуральню і цим розпочав історію бренду «J.A. Baczewski».

У ті часи в Галичині існували правила, згідно з якими селяни були зобов'язані викупувати певну кількість горілки на рік. Якщо ж у них не було грошей, то вони зобов'язані були відпрацювати її вартість. З одного боку це сприяло підвищенню рівня алкоголізму в Західній Україні, а з іншого – розвивало алкогольну промисловість. Саме ці правила допомогли Бачелесу заробити стартовий капітал і вже у 1782 році на вул. Ягелонській (нині вул.Гнатюка) чоловік відкриває власну фабрику з виробництва алкоголю.

Реклама алкогольних виробів Бачевських

У середині 19 століття виробництво алкоголю стало дуже прибутковою справою, понад половина всіх спиртних напоїв Австро-Угорської імперії вироблялося в Галичині, тобто таких як Лейба було багато. Для того, щоб виділятися серед виробників, Бачелес робив ставку на якість свого продукту. Дослідник історії родини Бачевських та журналіст Роман Рак розповідає, що Лейба намагався максимально очищати напої від неприємних присмаку та запаху, притаманних самогону. Фільтрація і додавання настоянок різних трав робили смак напоїв м'якшим, а запах більш вишуканим.

Ставка Бачелеса зіграла і вже в 1807 році його фабрика отримала від місцевої влади титул «Цісарсько-королівська привілейована крайова фабрика».

У 1811 році у віці 65 років засновник династії помирає, а спадкоємцями фабрики стають його дружина Хана і син Маєр.

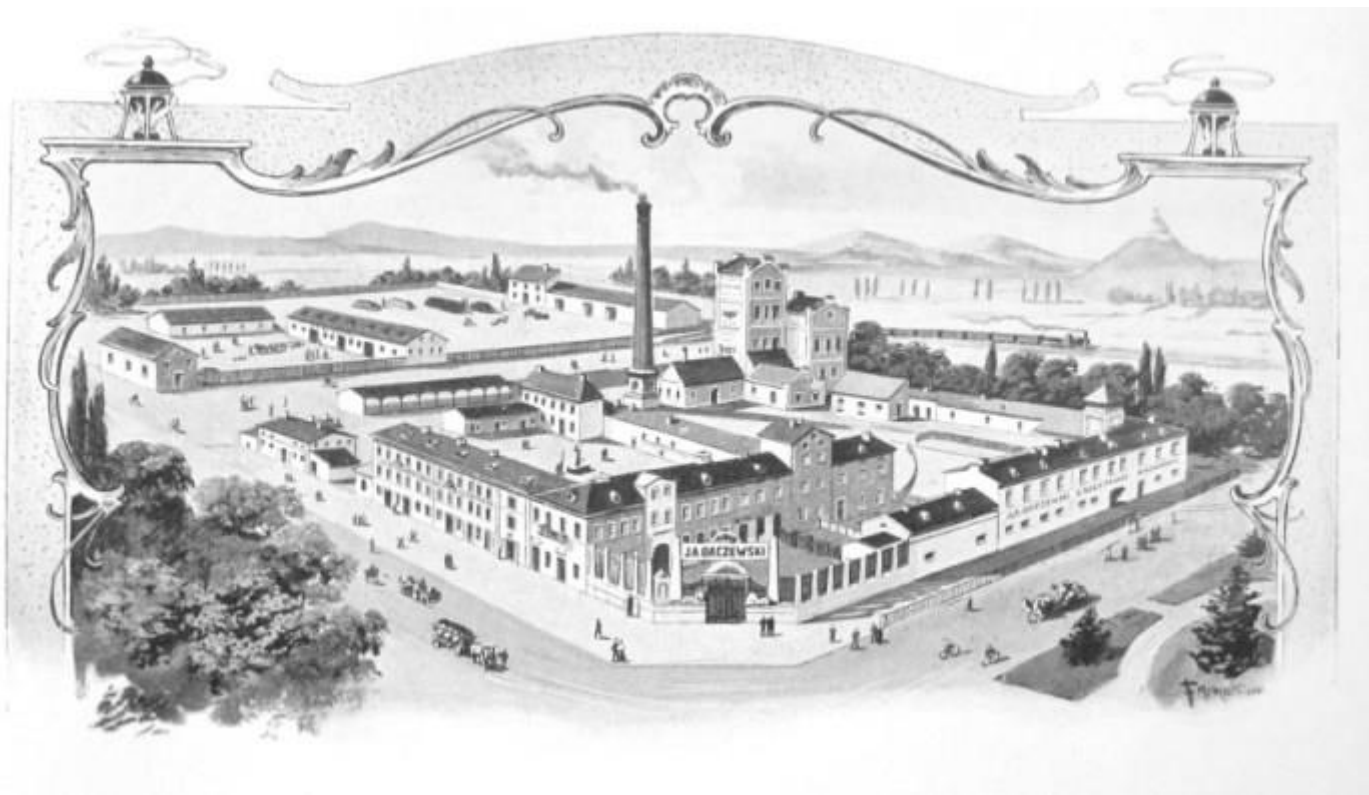
Справу, розпочату батьком, продовжив Маєр Бачелес, з приходом до керівництва якого, за словами Романа Рака, розпочався етап перетворення маленького підприємства на велику фабрику. Він переніс її на Знесіння, де, до речі, уже існувало лікеро-горілчане виробництво. Зокрема, були такі фірми, як «Йосиф Кронік і син», «Йосиф Сегал і син», «Мойше Люблінер і сини».

Юзеф Бачевський

Бачелес-молодший пішов стопами батька і не шкодував грошей на вдосконалення обладнання фабрики. Це дозволило виробляти напої вищої якості, що було безумовною конкурентною перевагою. Власне ця перевага дала йому можливість охопити преміум-сегмент існуючого тоді алкогольного

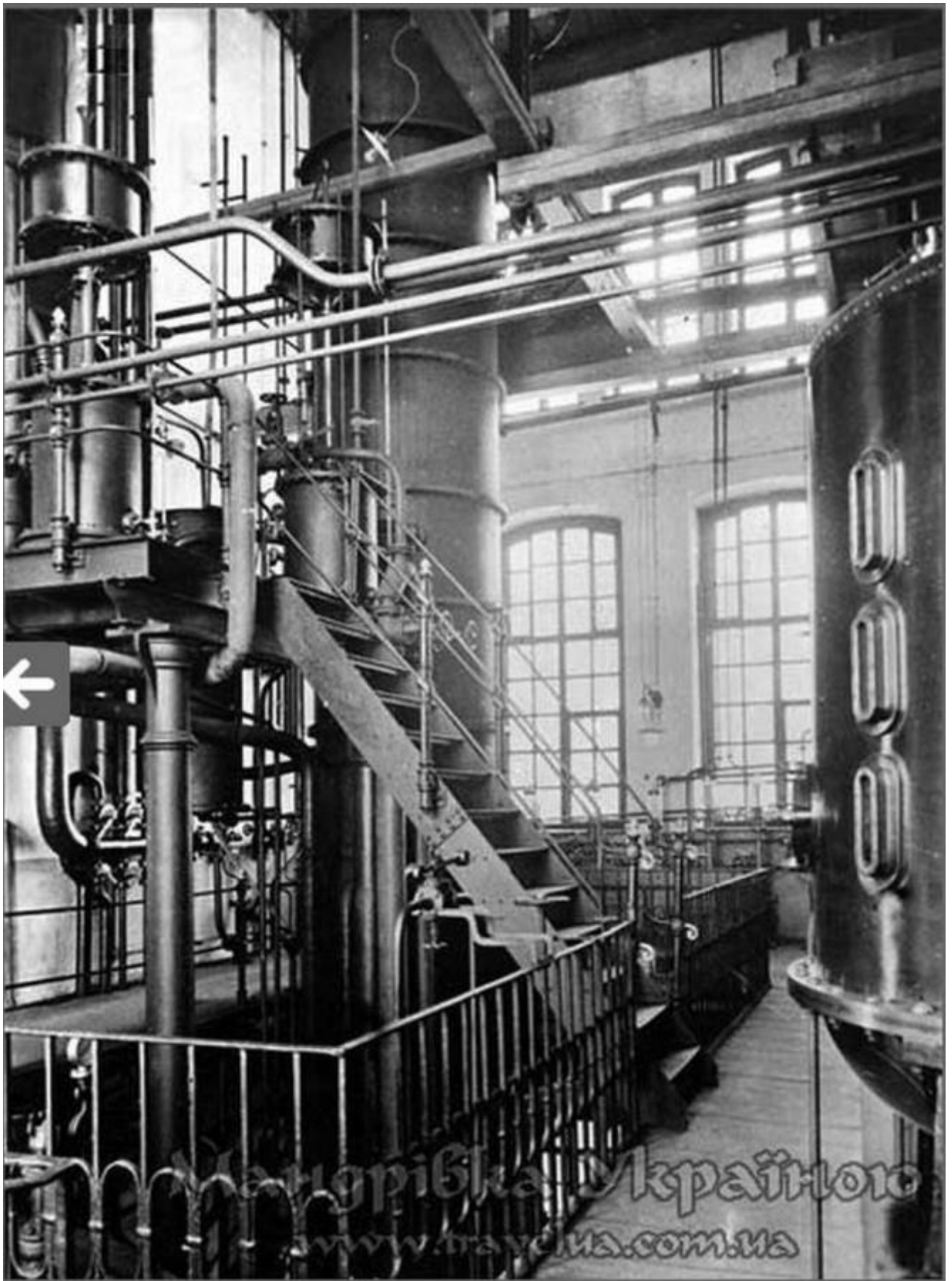
ринку. Річ у тім, що горілка через погану фільтрацію і, як наслідок, низьку смакову якість, завжди була «хлопським» напоєм. Шляхта ж в той час пила переважно вина. Врешті Бачелесу вдалося зламати стереотип, що горілка – це напій бідноти, адже з часом його горілка була на столах не лише галицької та австро-угорської аристократії, а й у самого цісаря.

Поштівка з фабрикою Бачевського.

Як говорить Роман, Маєр Бачелес був в хорошому сенсі схибленим на новинках технічного прогресу. Тому за першої ж нагоди, чоловік інвестував у найновіші світові технології. У той час, коли інші місцеві виробники використовували дистиляційні апарати, за допомогою яких можна було виготовляти горілку посередньої якості, Бачелес, купив нове ірландське обладнання для ректифікації (очищення) спирту.

Цікавим є той факт, що технологія подвійної ректифікації була заснована ірландцем Енеєм Кофі (Aeneas Coffey) у 1830 році, а вже у 1832 обладнання працювало на фабриці Бачелеса у Львові.

Цех фабрики Бачевського.

З 1834 року фабрика почали виробляти лікери та гіркі настоянки.

Популярність Бачелесу принесли: пастис (30% анісова настоянка), абсент (спиртова настоянка з полину мічністю 40% – 70%) і кюрасао (30% настоянка з гвоздики, апельсинових кірок і мускатного горіха).

Подейкують, що після модернізації підприємства, продукція заводу стала настільки якісною, що галицькі підприємці навіть давали нею хабарі чиновникам у Відні.

У 1848 році Маєр Бачелес охрестився і взяв ім'я та прізвище на польський манер і став Леопольдом Максиміліаном Бачевським. З того часу родина Бачевських вважала себе поляками і сповідувала католицизм. Такий крок Бачелеса вважають датою заснування бренду «Л.М. Бачевський. Майстер і сини».

Продукція Бачевського, розташована у вигляді ефектної піраміди з фігурних фірмових пляшок на Загальній Крайовій виставці, фото, 1894 рік.
Через 9 років у 1857, Леопольд Максиміліан помирає, а підприємство переходить у власність дружини Дебори і трьох синів. Продовжує справу

батька Юзеф Адам Бачевський, який перетворює успішну фабрику на горілчану імперію.

«Юзеф Бачевський був випускником Львівської технічної академії (нині Львівський національний університет «Львівська політехніка»), де вивчав технологію спиртів. Як і батько, захоплювався, технічними новинками», – відзначає дослідник Роман Рак. Він був першим з родини, хто інвестував не лише в якість продукту, а й в маркетинг та рекламу, котрі зробили бренд популярним не лише на теренах Австро-угорської імперії, а й у всій Європі. Переорієнтацію на заможні верстви населення, яку почав ще Лейба Бачелес, довів до пуття Юзеф Адам. Він розпочав довготривалу рекламну кампанію, домовився про продажі горілки в елітних закладах міста і постійно брав участь у міжнародних виставках. Реклама алкоголю Бачевських заповонила не лише усі існуючі газети, але й вулиці міст. Юзеф робив усе, щоб розмови про його бренд не припинялися. Листівки та плакати, де в різний спосіб рекламувалися напої Бачевських, стали незмінним атрибутом в житті Львова. При цьому рекламні плакати Бачевського були настільки естетично оформлені та якісно надруковані, що їх навіть почали колекціонувати».

Етикетка з продукції фабрики Бачевського.

З метою збільшення продажів Адам починає розливати горілку в кришталеві карафи (посудини різного кольору та форми, виготовлені із скла, металу, кераміки чи кристалю). На вулицях тодішні рекламні агенти роздавали

маленькі пляшечки брендової горілки цілком безкоштовно. Це придумав все той же Юзеф Бачевський.

Мабуть найбільш оригінальним маркетинговим ходом Юзефа було спорудження в 1894 році під час Галицького крайового ярмарку павільйону у вигляді піраміди з фірмових пляшок горілки свого заводу. Серед відвідувачів це викликало справжній фурор.

Завдяки оригінальним рішенням Юзефа Бачевського його продукція швидко здобула популярність не лише в Австро-Угорщині, а й у Європі.

Щодо технічної частини виробництва напоїв, то тут Бачевський не зраджував традиціям родини і вдосконалював технології виробництва, закупаючи новітнє обладнання у Франції та Голландії.

Narodowe Archiwum Cyfrowe, sygn. 1-M-710-6

Рекламна вежа фірми Бачевського у Стрийському парку, фото, 1921 рік. Юзеф Адам Бачевський став найвідомішим представником родини алкогольних магнатів. Він керував підприємством до старості. Помер у 1911-му у віці 83 роки. Похований на Личаківському цвинтарі.

«Після смерті Юзефа, в місті про нього ходили легенди. Одна з них повідала наче він замовив спеціальний механічний пристрій, який заніс його тіло після

смерті на цвинтар. А збоку це виглядало так, ніби покійний Бачевський сам прийшов на цвинтар і ліг в могилу».

Каплиця Бачевських

Успішний бізнес батька успадкували його сини – Леопольд і Генрик. Брати керували горілчаною імперією разом, тому розділили сфери відповідальності. Леопольд займався вдосконаленням якості продукції, а Генрик – фінансами і маркетингом. Саме це дозволило Бачевським благополучно триматися на плаву і пережити складний період Першої світової війни.

За словами Романа Рака, у часи правління братів, найважливішим компонентом їхньої стратегії розвитку був маркетинг. Вони продовжували рекламні кампанії в пресі і, за прикладом батька, не шкодували грошей на промоційні акції. Найвідоміша з них – будівництво у Стрийському парку величезного павільйону у формі карафи, стіни якого були викладені фірмовими пляшками.

Згадка про будівлю, котру називали «Вежею Бачевського» є у творі «Високий замок» відомого польського фантаста з львівським корінням – Станіслава Лема: «Стрийський парк мав плутану топографію, а ще багатообіцяюче сусідство виставкового терену Східних Торгів. Узимку та влітку над ним панувала вежа Бачевського, чотирикутна, зусебіч викладена рядами повних кольорових пляшок. Мене страшенно цікавило, чи там справжній лікер, а чи тільки фарбована вода, але цього ніхто не знав».

У 1920 році Леопольд Бачевський передає управління своєму синові – Стефану, а через 4 роки – помирає. Саме Стефан та брат Леопольда – Генрик – керували бізнесом до 1930 року.

У 1921 році Стефан та Генрик організують першу в історії Польщі професійну рекламну кампанію. За їх замовленням фірмою «Подбуй» були виготовлені кілька десятків барвистих постерів, які вийшли в провідних газетах і журналах і привели до підвищення попиту на товар.

Фабрика Бачевських в давньому палаці Цельських. Фото 1861-1871 рр. «Один з найцікавіших маркетингових ходів Бачевських стосувався їхнього прямого конкурента – власника горілчаного виробництва «Smirnoff» – Володимира Смірнова. У 1924 році Володимир якраз переїхав із Стамбула до Львова, де почав виробництво своєї горілки. Стефан Бачевський наказав розмістити на етикетці напис «Єдина горілка, котра рівня Бачевському – російська горілка Смірнова з Москви». Росіянин не залишився в боргу і на своїх етикетках написав: «Єдина горілка, котра рівняється горілці Смірнова – горілка Бачевських зі Львова».

Розуміючи, що для ефективної роботи підприємству потрібна модернізація Стефан та Генрик Бачевські регулярно витрачають значні суми на модернізацію виробничих потужностей. Підприємство в період свого розквіту було механізовано за останнім словом техніки і випускало близько трьох сотень сортів лікерів та горілок у фірмових карафах.

«Даних про кількість пляшок, котрі виробляла фабрика Бачевських немає, але згадується, що кожного дня із заводу могли відвантажувати 4-5 залізничних вагони продукції».

Склад фабрики, як і фірмова крамниця, де продавалася продукція, були розташовані у центрі міста – на площі Ринок під номером 31. За тією ж

адресою мешкав Генрик Бачевський. У 1930 році він помер і його частину власності успадкував син Адам. Він допомагав у керівництві сину Леопольда – Стефану.

Бачевського.

Рекламний плакат фірми

«У 1925-му йому вдалося підкорити Лондонську спиртову виставку, де продукція «J.A.Waszewski» стала абсолютним переможцем у всіх можливих номінаціях».

Стефан Бачевський був першим горілчаним магнатом, котрий використовував авіацію для експорту своєї продукції за кордон. Уклавши договір з польськими трансатлантичними авіакомпаніями «Пілсудський» і «Полонія», він налагодив перевезення лікєро-горілчанних виробів фірми не тільки в країни Європи, а й в Канаду, Південну Америку і навіть в Австралію. Такий крок зробив алкогольну продукцію Бачевського світовим брендом. Це був останній яскравий акорд історії виробництва горілки Бачевських в Україні.

За словами Романа Рака, чорним днем в історії родинного бізнесу Бачевських стало 17 вересня 1939 року. Німецькі військово-повітряні сили «Люфтваффе», котрі влаштовували авіанальоти на Львів ще з початку вересня, розбомбили і горілчану фабрику. Одна з бомб упала на територію фабрики і спричинила руйнування будівель та велику пожежу.

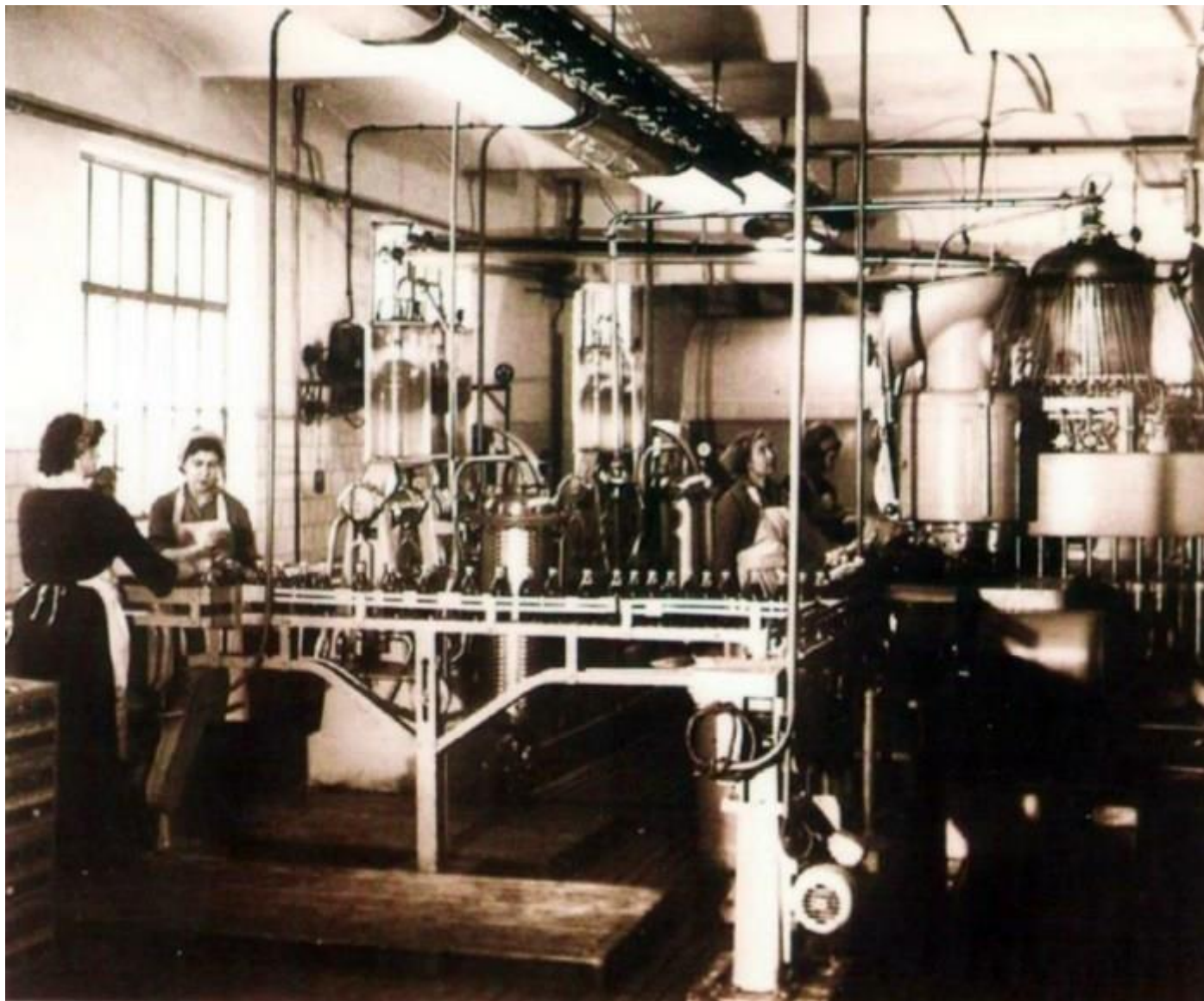
Фабрика Бачевських.

Відомий польський науковець та письменник, уродженець та дослідник Львова Вітольд Шольґіня (Witold Szolginia) був очевидцем тих подій. Свої спогади він описав у книзі «Той Львів» («Tamten Lwów»).

«З верхнього Личакова чітко було видно, як гине розбомблений старий «Бачевський». Вдень над пагорбами не далеко розташованого від нас Кайзервальду здіймався над Знесінням величезний гриб диму, який увечері та вночі перетворювався на страшний вогняний гейзер. Пам'ятаю, як того гарячого вересня усі чоловіки на Личакові (і, з певністю можна сказати, в

інших львівських районах також) дуже шкодували за «Бачевським», котрий раптом спалахнув і горів безупину: стільки алкоголю в його магазинах, стільки добра марнується, стільки добра... З любов'ю і великим жалем згадували вони різні види горілок та лікерів знаменитої фірми».

Стефана Бачевського та його двоюрідного брата Адама арештували, а залишки вцілілої продукції радянські військові, які на той час зайшли до Львова, вивезли у Москву. Так, після 157 років існування закінчилася львівська історія горілчаного бренду «J.A. Baczewski».

Всередині фабрики алкогольних виробів родини Бачевських. Фото 1920-х років

Після арешту «енкаведистами» Стефан і Адам Бачевські були ув'язненими, а навесні 1940-го обох братів було розстріляно. Інші члени родини Бачевських емігрували в Австрію. Серед них був і син Стефана Бачевського. Після другої світової війни у Відні Бачевські разом з далеким родичем Едвардом Геслером, відновили горілчану фабрику. Пізніше Геслер викупив право на використання торгової марки і нову фабрику назвав «Altvater Gessler – J.A. Baczewski». Під цією назвою спадкоємці Едварда і досі виробляють алкогольні напої.

Через 76 років після знищення фабрики і масового грабунку залишків продукції «J.A. Waszewski», горілчана легенда Австро-угорської імперії та Європи повернулася до Львова. У центрі міста було відкрито «Ресторацію Бачевських». Концепція закладу побудована на історії відомої родини.

«Під час ремонту приміщення теперішньої «Ресторації Бачевських» робітники з ремонтної бригади у підвалі будинку знайшли 2 старі пляшки, одна з яких була повна. Обидві пляшки були родом з кінця 19 століття. На обох виднівся напис «J.A. Waszewski»...

На основі досліджень Романа Рака

Анастасія ПЛЯЦОК

Джерело: <http://project129794.tilda.ws/>